

Czym jest rozumowanie?

Rozumowanie można zdefiniować jako proces myślowy, polegający na wyciąganiu wniosków na bazie konkretnych przesłanek. Kiedy argumenty są racjonalne, rozumowanie można nazwać słusznym.

Istnieją dwa podstawowe rodzaje rozumowania:

Indukcyjne, które rozpoczyna się od obserwacji, w celu pozyskania faktów mających potwierdzić, lub zanegować pewien hipotetycznie założony wniosek.

Przykład:

W poniedziałek padało.

We wtorek padało.

Wnioskuje więc, że w środę również będzie padać.

To przykład rozumowania indukcyjnego. Obserwacje i stwierdzenia są w tym przykładzie wykorzystywane do wyciągnięcia ostatecznego wniosku.

Dedukcyjne, wykorzystuje ono przesłanki teoretyczne stanowiące dowody na potwierdzenie wniosku. Dedukcja jest z definicji słuszna, o ile tylko przesłanki odpowiadają prawdzie. Omawiany typ myślenia często rozpoczyna się na poziomie uogólnienia, a następnie zmierza do konkretów.

Herbert Simon, słynny psycholog, zaproponował koncepcję ograniczonego rozumowania, opierającą się na założeniu, że chociaż ludzie często podejmują racjonalne decyzje, to rozsądek ma swoje granice.

Według badacza otoczenie jest na tyle skomplikowane, że rozważenie każdej możliwej opcji okazuje się niewykonalne.

Z tego powodu nasze decyzje muszą opierać się na ograniczonej ilości informacji i skrótach myślowych.

Simon twierdzi przy tym, że to zupełnie normalne, gdyż tego typu ograniczenia są naturalne i pozwalają dokonywać dobrych, przemyślanych wyborów.

Rozumowanie jest ściśle powiązane z podejmowaniem decyzji.

Opierają się na kilku prostych mechanizmach:

Względność - kiedy wybór pomiędzy dwiema możliwościami bywa czasami oparty na relacji pomiędzy nimi. Przykładowo w wyborach prezydenckich

głosujący często nie popierają żadnego z kandydatów , lecz wskazują tego , który jest „mniej nieodpowiedni”.

Darmowość- darmowe rzeczy są dobre, prawda? Cóż, nie zawsze.

Czasami jednak, decydujemy się na pewną możliwość , ponieważ wiąże się ona z jakimś gratisem, nawet jeżeli wcale nie będzie dla nas lepsza. Nie zawsze warto czekać w kolejce trzy godziny, aby otrzymać coś za darmo przy zakupie.

Emocje- decyzje podejmowane w chwili pobudzenia emocjonalnego znacząco różnią się od wyborów dokonywanych w spokoju.

Teoretycznie wszyscy wiemy , że nie powinniśmy niczego postanawiać , gdy jesteśmy silnie wzburzeni lub radośni, ale w praktyce często o tym zapominamy. Decyzje podejmowane w stanie pobudzenia mijają się ze zdrowym rozsądkiem.

Patrycja Glapiak

Bibliografia:

Cash A: Psychologia dla bystrzaków. Wyd. Helion, Gliwice 2014